

**Plan rada Udruženja
poslodavaca FBiH za 2023.
godinu**

April, 2023.godine

UVOD

Plan rada Udruženja poslodavaca u FBiH za 2023. godinu zasniva se na odredbama Statuta UP FBiH i na smjernicama Upravnog odbora UP FBiH.

Plan rada UPFBiH za 2023. godinu prilagođen je trenutnoj ekonomsko-socijalnoj situaciji u zemlji, situaciji na tržištu rada, te materijalnim mogućnostima, organizacionim i kadrovskim kapacitetima Udruženja.

Udruženje poslodavaca u FBiH će insistirati na donošenju i provođenju konkretnih mjera kojima će se unaprijediti uslovi poslovanja, te zaustaviti negativni trendovi u privredi.

1. CILJEVI

Udruženje će svoju cjelokupnu aktivnost u 2023. godini zasnivati na nastojanjima za ostvarenje sljedećih ciljeva:

- ✓ **Rasterećenje privrede, prvenstveno kroz smanjenje opterećenja cijene rada i smanjenje parafiskalnih nameta;**
- ✓ **Suzbijanje sive ekonomije;**
- ✓ **Unaprijeđenje poslovnog ambijenta koji će omogućiti stabilno poslovanje naših članica, razvoj i punu zaposlenost;**
- ✓ **Pojednostavljivanje administrativnih procedura;**
- ✓ **Ravnopravan tretman privatnog/realnog sektora u odnosu na javni;**
- ✓ **Jačanje socijalnog dijaloga;**
- ✓ **Intenziviranje rada sa Vladom FBiH u cilju postizanja adekvatog poslovnog ambijenta;**
- ✓ **Jačanje imidža Udruženja**
- ✓ **Jačanje materijalnih, kadrovskih i organizacionih kapaciteta Udruženja.**

2. PRIORITETNE AKTIVNOSTI UPFBiH

U cilju rasterećenja privrede Udruženje poslodavaca u FBiH će nastaviti započete aktivnosti iz 2022. godine, te **raditi na stvaranju uslova za povećanje plaća kroz smanjenje opterećenja cijene rada**, smanjenja parafiskalnih nameta, sprječavanje uvođenja novih nameta, uvođenje poreznih olakšica, te smanjenje broja i visine naknade za administrativne i sudske takse.

Prioritetne aktivnosti u narednom periodu na kojima će UPFBiH raditi su:

- Smanjenje opterećenja cijene rada u cilju povećanja plata;
- Stanje tržišta rada i liberalizacija uvoza radne snage
- Poboljšanje poslovnog ambijenta
- Ukidanje i smanjenje parafiskalnih nameta;
- Jačanje socijalnog dijaloga

Smanjenje opterećenja cijene rada

Federacija BiH ima najveće opterećenje cijene rada u Evropi i regionu. Poslodavci u FBiH zbog prevelikog opterećenja su nekonkurentni. Visina troškova rada predstavlja jedan od osnovnih činilaca, od kojeg u velikoj mjeri zavisi da li će se kompanija odlučiti za investicije i otvaranje novih radnih mjesta. Ovo je naročito izraženo u vremenu ekonomske krize.

Znači visina poreza, doprinosa iz plate i na platu direktno utiču na broj zaposlenih u kompanijama, a time i na opšti nivo zaposlenosti. Visoke stope doprinosa i poreza na platu, sigurno su i jedna od najznačajnijih faktora crne i sive ekonomije.

Smanjenjem opterećenja cijene rada ispod 30 % na bruto platu stvaraju se mogućnosti za:

- a) povećanje plata između 10 i 15%;
- b) smanjenje sive ekonomije;
- c) očuvanja nivoa zaposlenosti,
- d) veće punjenje budžeta i vanbudžetskih fondova,
- e) dugoročno povećanje zaposlenosti,
- f) povećanje životnog standarda,
- g) dugoročna stabilnost javnih prihoda.

Konkretne mjere:

 Donošenje Zakona o doprinosima u cilju:

- Rasterećenja privrede
- Poboljšanja fiskalne discipline
- Veće naplata javnih prihoda
- Pojednostavljenja obračuna i uplate doprinosa
- Smanjenja sive ekonomije.

 Donošenje Zakona o porezu na dohodak u cilju:

- Rasterećenja privrede
- Poboljšanja fiskalne discipline
- Veće naplata javnih prihoda
- Podizanja konkurentske sposobnosti
- Usklađivanja sa pojmovima MRS i MSFI
- Smanjenja sive ekonomije

Pored navedenih aktivnosti za donošenje novih Zakona Udruženje poslodavaca UPFBiH će raditi na lobiranju da se na Dnevni red sjednica Parlamenta FBiH uvrste dva zakona (Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o porezu na dohodak i Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o doprinosima) koje je

pripremlilo UP FBiH, a koje su u parlamentarnu proceduru uputili zastupnici Admir Čavalić i Irfan Durić kao prijelazno rješenje dok se ne donesu Zakon o doprinosima i Zakon o porezu na dohodak.

Stanje tržišta rada i liberalizacija uvoza radne snage

Udruženje poslodavaca u FBiH će u narednom periodu raditi na aktivnostima vezano za stanje tržišta rada i liberalizacije uvoza radne snage. U tom smislu potrebno je u saradnji sa nadležnim institucijama „rasvjetliti stanje na tržištu rada-raspoloživoj radnoj snazi“ što će biti osnov za donošenje odluka vezanih za prekvalifikacije, dokvalifikacije, neformalno obrazovanje i u konačnici liberalizaciju uvoza radne snage.

Razlozi za liberalizaciju uvoza radne snage:

- + Veliki nedostatak domaće radne snage
- + Nemoguće je naći radnike posebno u djelatnosti građevine, prerađivačke industrije, saobraćaja i ugostiteljskog sektora ali i u drugim djelatnostima;
- + Poslodavci gube godišnji poslove za izvoz;
- + Onemogućavaju se nove investicije;
- + Veliki procent rada na crno;
- + Veliki broj prelaska i registracija firmi u RS.

Poboljšanje poslovnog ambijenta

Sa ciljem poboljšanja poslovnog ambijenta UPFBiH je pripremlilo tekstove preko 30 novih Zakona i izmjena postojećih koje je dostavilo Vladi FBiH i vladajućim političkim strankama.

UPFBiH će u narednom periodu poduzeti sve aktivnosti:

AKTIVNOSTI NA BIH NIVOU

1. Izmjene Zakona o porezu na dodatnu vrijednost
2. Izmjene zakona o javnim nabavkama
3. Izmjene zakona o strancima BIH
4. Izmjena odluke o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja uvoznih i izvoznih dažbina
5. Donošenje odluke kojom će se regulisati korištenje šume od strane domaćih privrednika

AKTIVNOSTI NA NIVOU FBiH

1. **Omogućavanje socijalnim partnerima učešće na svim nivoima vlasti** u izradi i donošenju zakona i podzakonskih akata koji su od interesa za poslodavce
2. **Hitno usvajanje pet zakona prijedloga UPFBiH po skraćenom postupku koji su upućeni u zakonodavnu proceduru:**
 - a) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju,

-
- b) Zakon o izmjenama i dopunama zakona o Poreznoj upravi,
 - c) Zakon o izmjenama i dopunama zakona o fiskalnim sistemima,
 - d) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji,
 - e) Zakon o izmjenama i dopunama zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom

3. Usvajanje zakona koje je pripremio UPFBiH, a prioritetne aktivnosti će se usmjeriti na izmjene ili donošenje novih sljedećih zakona:

- a) Zakon o doprinosima
- b) Zakon o porezu na dohodak
- c) Zakon o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dobit

Pored navedenih aktivnosti Udruženje poslodavaca će u narednom periodu insistirati i na:

Ukidanju obaveze oporezivanja dohotka od prodaje udjela (Federalno ministarstvo finansija)

- Hitno povlačenje mišljenja Federalnog ministarstva finansija, broj: 05-14-2-1425/19-1

Izmjeni pravilnika o primjeni zakona o porezu na dobit (Federalno ministarstvo finansija)

- Izmjena člana 42. koji propisuje mogućnost i pravne posljedice korištenja nižih stopa amortizacije od stopa koje su propisane Zakonom o porezu na dobit

Izmjena pravilnika o primjeni zakona o porezu na dohodak (Federalno ministarstvo finansija)

- Promjena načina utvrđivanja prihoda od korištenja vozila u privatne svrhe

Izmjena Uredbe o visini naknada za vanredni prijevoz u Federaciji BiH (Vlada FBiH)

- Smanjiti visinu naknade za vanredni prevoz i za izdavanje rješenja za 30-40%

Izmjena Pravilnika o utvrđivanju uslova za obavljanje vanrednog prevoza (Federalno ministarstvo prometa i komunikacija)

- Ukinuti izradu elaborata za vanredni prevoz, te pojednostaviti procedure za stručnu i policijsku pratnju i procedure za dobijanje dozvola i smanjiti troškove dozvola

Izmjena uredbe o naplati naknade za korištenje autoceste a1

- Smanjiti iznos cestarine za najmanje 15%

Reforma obrazovanja

- Izvršiti reformu obrazovanja na način da se kadar pripremi za tržište rada

Ukidanje i smanjenje parafiskalnih nameta

Postoji preko 3.000 parafiskalnih nameta na svim nivoima vlasti. Parafiskalni nameti u BiH su višestruko veći od istih parafiskalnih nameta u zemljama koje imaju mnogo viši BDP standard.

Svi nivoi vlasti, od opštine do države, uvode ove namete kada i koliko im treba da bi „ispeglali“ budžetske deficite, ne vodeći pri tome računa o stvarnim potrebama i ekonomskoj snazi obveznika plaćanja.

Visina ovih nameta u načelu bi trebala biti ekvivalentna iznosu troškova održavanja i unapređenja upotrebnih svojstava dobara, za čije korištenje se plaćaju. Oni bi trebali da se plaćaju u slučaju korištenja dobara od opšteg interesa ili usluga državne administracije. Međutim, u praksi je situacija potpuno drukčija. Većina naknada parafiskalnih nameta idu u private džepove.

Shodno navedenom, UPFBiH će u 2022. godini:

- ✚ insistirati na ukidanju određenih i smanjenju velikog broja parafiskalnih nameta na svim nivoima vlasti;
- ✚ insistirati na formiranju Koordinacionog tijela za parafiskalne namete;
- ✚ ukupno smanjenje parafiskalnih nameta za 5 indeksnih poena;
- ✚ donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama u postupku pred Vrhovnim sudom FBiH;
- ✚ donošenje Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o naftnim derivatima;

Jačanje socijalnog dijaloga

Ekonomsko socijalno vijeće za teritoriju FBiH

Tokom 2023. godini nakon formiranja nove Vlade FBiH jedna od prioritarnih aktivnosti na koju će se fokusirati UPFBiH je jačanje rada ESV-a za teritoriju FBiH, te **poboljšanju rada ESV-a na kantonalnim nivoima** kao i uspostavljanju Ekonomsko socijalnih vijeća u kantonima gdje ne postoje.

Kolektivno pregovaranje sa sindikatom

Udruženje poslodavaca u FBiH će u tekućoj godini svoje aktivnosti usmjeriti na kolektivno pregovaranje sa sindikatom. U tom smislu UPFBiH će poduzeti aktivnosti na pokretanju inicijative za pristupanje pregovorima i potpisivanju granskih kolektivnih ugovora koji do sada nisu potpisani, odnosno u slučaju inicijativa za izmjene i dopune važećih potpisanih kolektivnih ugovora.

3. UNAPRJEĐENJE RADA GRUPACIJA

Udruženja poslodavaca FBiH u 2023. godini planira dio svojih aktivnosti usmjeriti na poticaj razvoja postojećih granskih i kantonalnih udruženja. Na ovaj način se postiže efikasnost samog Udruženja na

rješavanju problema radi zadovoljavanja interesa pojedinih grana ili djelatnosti odnosno zastupanja interesa poslodavaca na kantonalnim odnosno granskim nivoima.

U narednom periodu UPFBiH će raditi na sljedećim aktivnostima:

- ✚ Jačanje kapaciteta kantonalnih grupacija;
- ✚ Jačanje kapaciteta grupacija po osnovu djelatnosti;
- ✚ Osnivanje dvije nove kantonalne grupacije za ZHK I HNK;
- ✚ Formiranje dva nova ESV-a na kantonalnom nivou i unaprjeđenje socijalnog dijaloga na nivou BiH;

4. UNAPRJEĐENJE IMIDŽA UPFBiH

Sa ciljem jačanja imidža Udruženja poslodavaca FBiH i obezbjeđenja pozicije nezaobilaznog društvenog faktora UPFBiH će u toku 2023. godine u ostvarenju ciljeva:

- ✚ Definirati i provoditi kampanju na društvenim mrežama;
- ✚ Poboljšanje vizualnog identiteta;
- ✚ Jačanja PR aktivnosti;
- ✚ Jačanje teritorijalnog prisustva Udruženja poslodavaca u FBiH;
- ✚ Potpisivanje Protokola o saradnji sa ključnim institucijama izvršne vlasti na svim nivoima i NVO;

5. JAČANJE MATERIJALNIH KADROVSKIH I TEHNIČKIH KAPACITETA

- ✚ Jačanje kadrovskih kapaciteta
- ✚ Finansijska stabilnost na bazi članarina i projekata.

6. STAVLJANJE U FUNKCIJU I JAČANJE POZICIJE POSLOVNO-OBRAZOVNOG CENTRA UDRUŽENJA POSLODAVACA U FEDERACIJI BIH

Udruženje poslodavaca u FBiH će u 2023. godini u okviru svojih kapaciteta jedan dio aktivnosti usmjeriti na stavljanje u funkciju i jačanje pozicije rada Poslovno-obrazovnog centra UPFBiH, kao i jačanju uloge POC-a u privlačenju ciljanih projekata od strane međunarodnih i domaćih institucija.

Kroz otpočinjanje rada Poslovno-obrazovnog centra Udruženja poslodavaca u FBiH stvara se mogućnost da Udruženje i naše članice uspostave jači i kvalitetniji sistem obrazovanja odraslih.

Godišnjim anketiranjem naših članica o potrebama za radnom snagom će se praviti godišnji plan edukacije unutar POC-a posebno na bazi projekata koji budu odobreni od strane Službi za zapošljavanje i dr.

Poslovno-obrazovni centar Udruženja poslodavaca u FBiH će u partnerstvu s kompanijama članicama pružati kvalitetno stručno usavršavanje za deficitarna zanimanja na tržištu rada za drvni, metalni i tekstilni sektor, a kasnijim razvojem Centra i ostalim sektorima.

Centar je ustanova u kojem će se vršiti teoretski dio obuke, a praktični dio obuke u kompanijama partnerima članicama Udruženja sa kojima imaju potpisani ugovori. Obzirom da u okviru Udruženja djeluju i Grupacije poslodavaca iz oblasti drvne, metalne i tekstilne industrije s velikim brojem članica iz cijele Federacije BiH, planirano je angažovanje kompanija članica kao partnera koje će vršiti obuku u svojim proizvodnim pogonima. Same kompanije će nam ukazivati na potrebe za određenim kadrovima, odnosno imaćemo jasnu sliku o potrebama za radnom snagom u svakom sektoru. Kako se budu mijenjali zahtjevi tržišta tako će Centar osmišljavati nove programe obuke, a kompanije će usvajanjem novih tehnologija i modernizacijom opreme proces obuke uvijek činiti savremenim i usklađenim sa zahtjevima tržišta.

Ciljne skupine:

Sve one koji imaju specifične potrebe za sticanje novih vještina i kompetencija:

- nezaposleni
- zaposleni kod poslodavaca UP FBiH

Obuka odraslih je ključni zadatak POC:

- prekvalifikacija i dokvalifikacija za drvna zanimanja:
 - tapetar
 - modelar
 - CNC operater

Obuka odraslih podrazumijeva da kandidati obučavaju kroz grupni rad (do 10 polaznika) ili individualni rad za već pomenuta zanimanja.

Teoretska nastava (obuka) se obavlja u Poslovno-obrazovnom centru UPFBiH, a praktična obuka u radionicama kompanija članica UP FBiH.

Edukacija

UPFBiH će kroz POC kreirati program edukacije kojeg bismo ponudili članovima UPFBiH. Ovome treba prethoditi istraživanje među članovima UPFBiH kako bismo saznali njihove potrebe za obrazovanjem. Svaki drugi program bio bi zapravo pokušaj nametanja programa kojeg ljudi ne moraju ili ne žele prihvatiti. Seminari se mogu finansirati sponzorstvom, kotizacijama i donacijama međunarodnih organizacija.

Aktivnosti udruženja na edukaciji bi se trebale usmjeriti:

-
- + Sponzorisanje kratkih kurseva, seminara i radionica
 - + Kooperacija sa programima edukacije i obuke drugih organizacija
 - + Saradnjom sa predstavnicima akademske zajednice;
 - + Otvaranje svih vidova edukacije članova i saradnje na organizaciji stručnih simpozija, seminara, okruglih stolova i posjeta.

7. AKTIVNOSTI UPFBiH U OKVIRU PROJEKATA

Projekti Udruženja poslodavaca

Projekti na kojima je Udruženje partner:

- + **Projekat „Doprinos organizacija civilnog društva poboljšanju uticaja preduzetništva na socio-ekonomski razvoj BiH – EISE projekat“**

UPFBiH će tokom 2023. godine nastaviti implementaciju Projekta „Doprinos organizacija civilnog društva poboljšanju uticaja preduzetništva na socio-ekonomski razvoj BiH – EISE projekat“. Projekat finansira Evropska unija, a provodi se od 01.01.2021. do 31.12.2023. godine na teritoriji BiH. Glavni aplikant je Unija udruženja poslodavaca Republike Srpske, a koaplikant je Udruženje poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

- + **Projekat „Podrška Udruženju poslodavaca u FBiH u uspostavljanju Help deska za preduzeća u upravljanju zaštitom na radu.“**

UPFBiH će tokom 2023. godine implementirati Projekat „Podrška Udruženju poslodavaca u FBiH u uspostavljanju Help deska za preduzeća u upravljanju zaštitom na radu.“. Projekat finansira ILO i Evropska unija a provodi se od aprilla do kraja novembra 2023. godine. Kroz navedeni Projekat UPFBiH će dobiti pomoć u uspostavljanju usluge čiji je cilj podrška kompanijama u optimizaciji usklađenosti s propisima i poboljšanju učinka upravljanja OSH-om. Podrška će se pružati putem Help Deska, koji će obuhvaćati prilagodljive proizvode znanja i obuku za poduzeća, kao i HOT LINE koja će im omogućiti da povjerljivo prijave zlouporabe koje su počinili pružatelji usluga koji provode procjene rizika i inspeksijska tijela koja provode kontrole.

Udruženju poslodavaca FBiH će u narednoj godini ukoliko dobije već do sada dva aplicirana Projekta raditi na njegovoj implementaciji.

Također UPFBiH će u narednoj 2023. godini raditi na pripremama Projekta za koje se ukaže prilika da može biti nosilac Projekta ili partner na projektu.

8. OSTALE AKTIVNOSTI

Saradnja sa drugim organizacijama

Udruženje poslodavaca FBiH svoje aktivnosti obavlja u saradnju sa drugim udruženjima poslodavaca i institucijama u Bosni i Hercegovini.

Organizacije sa kojima trebamo koordinirati i dogovarati implementaciju naših programskih zadataka: Unija udruženja poslodavaca RS, Udruženje poslodavaca BD, Privredna komora FBiH, Sindikat i mnoge druge.

Također, natojat ćemo da jačamo već dobro uspostavljenu saradnju sa Upravom za indirektno oporezivanje, Upravom za inspekcijske poslove, Poreskom upravom, vanbudžetskim fondovima i svim drugim institucijama koje mogu pomoći u stvaranju adekvatnog poslovnog ambijenta i zaštite prava naših članica.

Naravno, veoma je bitna komunikacija i saradnja sa medijima. Bez medijske podrške biće mnogo teže ostvariti naše ciljeve.

Usluge članstvu

Kontinuirano će se raditi na unapređivanju i jačanju kvaliteta naših usluga i na taj način će se sačuvati dosadašnje članstvo. Podizanjem kvaliteta našeg rada i ostvarenim rezultatima motivisaće se nove kompanije za pristupanje udruženju.

UPFBiH će u narednom periodu najveći dio svojih aktivnosti usmjeriti na:

- ✚ Unaprjeđenja postojećih usluga;
- ✚ Stavljanje u funkciju rad Poslovno-obrazovnog centra UPFBiH;

Također Udruženje će nastaviti kontinuirano pružati dosadašnje usluge članstvu:

- ✓ Informisanje o novim propisima putem web stranice pravne pomoći;
- ✓ Izrada i dostavljanje press clippinga članicama na dnevnoj bazi;
- ✓ Izdavanje News letter-a na mjesečnom nivou;
- ✓ Izdavanje stručne literature i priručnika koji će pomagati članstvu u primjeni propisa;
- ✓ Učiniti dostupnom članovima bazu podataka koja će sadržavati sve podatke o našim članicama, te omogućiti direktne kontakte poslovnim partnerima;
- ✓ Svakodnevno pružanje informacija o svim dešavanjima i aktivnostima članstvu putem interaktivne web stranice;
- ✓ Obezbjediti redovne informacije o makroekonomskim pokazateljima;
- ✓ Odgovaranje na pravne upite sa stranice pravne pomoći;
- ✓ Pružati informacije o zahtjevima za poslovnu saradnju.

Udruženje će i u toku ove godine nastaviti sa organizovanjem redovnih sastanaka sa članovima kao i svakim potencijalnim članom.

Međunarodna saradnja

U cilju zastupanja interesa poslodavaca na međunardnom nivou UPFBiH će u toku 2022. nastaviti sa svojim aktivnostima:

- ✚ Stvaranje preduslova za pristupanje BUSINESSEUROPE-u;
- ✚ Stvaranje preduslova za prisupanje IEO;
- ✚ Nastavak dobro uspostavljene saradnje sa ILO-om;
- ✚ Nastavak dobro uspostavljene saradnje sa poslodavačkim organizacija u regionu i EU

UPRAVNI ODBOR UPFBiH